

Kéziratok, amelyek nem adnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám. Postatakerék számla száma 12980. Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközti és nyílttér 1-50 dinár, rendez 1.-Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. április 28.

17. Szám.

Bánjon minden kormány nagyon jól,

nemcsak a saját nemzetiségbeli-ekkel, hanem és különösen jól a nemzeti kisebbséggel, ha nem akar az egész Világtól lenézett kormánynak tekinteni, ha nem akarja azt, hogy a legközelebbi emberi mozgalom ki ne irtsa a barbárokat, és a barbároknak tekintetteket. Minden fájdalmas akció előbb vagy utóbb, de elkerülhetetlenül meghozza a keserű gyümölcsét. Hovatovább e szavak igazságára jön rá az emberiség, de különösen az őket vezető egoizmusmentes, ésszerűen tudományosan kutató politikusok. A román kormány engedményeket ad a kisebbségeknek, a román területen élő összes nyelveknek használatára. A Dimineata megállapítja, hogy a magyar impérium alatt is használták Erdély kisebbségalkta területein a kisebbségi nyelveket. Hiszen a nyelvek mind szépek, mind jók, a jó Istentől, a természettől származók, miért ne lehessen bárhol, bármilyen nyelven beszélni? Miért ne beszélhessen mindenki úgy, ahogyan legjobban tudja magát kifejezni és úgy, ahogyan legjobban tudja magát megértetni? Nem hangzik-e visszatetszően az, hogy a kormány engedményt ad a saját népének, annak a népnek, amely őt azért tartja, hogy a nép előnyére, hasznára legyen, hogy a népet vezesse a szépre, a jóra, a nemesre, a munkára, a felebaráti szeretetre oktassa és így a világbékét és a belsőbékét biztosítsa számára.

„Panaszom van Uram!“ Mondja a magyar, — „de nem tudom másképpen csak magyarul megmondani, mert más nyelvet nem tudok, csak a magyart. Tudom, hogy sajnálatraméltó vagyok mert az egyetlen nyelvismeretemmel a mai napi nagy emberforratagban, amelyet a vizumokkal megakasztani nem lehet, sok emberrel találkozom, aki nem ért meg engemet, nem tehetek róla, de nem tudhatok többet, mert engemet senki se tanított, senki se tanított a román nyelvre; sőt, nem is adatott meg az alkalom, hogy a román nyelvet ingyen megtanulhassam. Mit kezdjek? Pénzem nincsen! Ügyvédhez nem fordulhatok, mert nem

Politikai hírek.

Jugoszlávia. A privilegizált agrárbankról szóló törvényt Ofelsége aláírta. Az agrárbank célja, hogy kedvező feltételek mellett mezőgazdasági hiteket nyújtson. A törvény életbe léptetésével egyidejűleg életbe lép az a szakasza a váltótörvénynek, amely megadja a váltóképességet az összes földműveseknek. A szerb földművesek nem voltak váltóképesek. — A szaloniki szabad zónát átadták Jugoszláviának, ezen átadástól jegyzőkönyv íratott, mely úgy a görög, mint a mi

tudom a fáradságát megfizetni, node még a sok bélyegre se telik, pedig anélkül még ma sincsen igazságszítás. Ha bármelyik román hivatalnokhoz fordulok kényszerűségből, hogy csinálja meg a panaszomat, mert sértve érzem magamat, restellem, hogy nem tudom megfizetni a jóságát, azután mit tudom én, hogy igazán olyan jóságos-é? Nem-e használ olyan kifejezéseket, amelyek aláírásával egészen ártatlanul magamra haragítom a gyakran nagyon szimplex hatósági személyt, azt, akinek elsősorban a nép érdekében kellene hivatalos teendőit elvégezni; mert hiszen minden törvény és minden rendelet mind a nép javára, előnyére, hasznára van szerkesztve. Többek között az a panaszom, hogy akármerre megyek, egy magyar hirdető táblát nem látok; ha legalább románul meg magyarul volna a felírás, tudnám a szabó, az asztalos, meg sok más román szó értelmét, már így is sok szót megtanulnék automatic. Ha a marhalevelet megnézem azon se magyarul se németül nincsen megírva, hogy melyik rovatban mi van írva, pedig szeretném tudni, miért volt a magyarnak olyan járlatlevele, amelyen a Magyarországon élők összes nyelvén voltak a felírások? Hja ciril betűkkel írottak is voltak. Azért volt ez kérem, hogy Magyarországon a nyelv miatt senkinek panaszja ne legyen, semmiféle nemzetiségű meg ne akadjon munkálkodásában ügyes bajos dolgában a nyelv miatt. Most csak az a kérdés, melyik tanulja a másik nyelvét, mert hiszen a nyelv csak arra való, hogy megértsük egymást, az ott évtizedek óta levő magyarnak, németnek, szerbnek, szlovénnek kell-e meg-

delegáltjainktól aláíratott. — Jugoszlávia nem csökkenti a német jóvátétel összegét. A német delegáció ismertette Németország álláspontját. Mi, Románia, Görögország és Portugália hárommillió arany márkát követelünk a németektől. A nagyhatalmak arra kutatnak, hogy mi négyen hajlandók volnánk-e hozzájárulni az összeg csökkentéséhez, nemcsak Jugoszlávia nem hajlandó, hanem az Egyesült Államok kormánya sem mondhat le a rajnai amerikai megszálló csapatok

tanulni a román nyelvet, vagy annak a néhány hivatalnoknak a népek, nemzetek nyelveit, aki csak pár éve tétetett oda a népek gondozására? Kedves olvasóim! Azt hiszem az minden vitán felül álló. Ne pártoskodjunk, ne adjunk belénknevelt érzelmeinkre semmit sem, hanem menjünk az jobbik eszünk után; nem fog-e az a gondolatunk támadni, hogy: „ki, mi célból van?“ A nép van-e azért a pár hivatalnokért, vagy a hivatalnok van-e a nép minden egyes polgára érdekében oda helyezve, hogy azok ügyes-bajos dolgait elintézzék? Ezért kalapot lengetve kell üdvözlőnk a modernül európaiasan gondolkozó román lapját, mely sürgeti a nemzeti kisebbségek nyelvének használatát, azt, hogy minden aláírandó jegyzőkönyv annyi nyelven legyen írva, ahány fél legjobban megérti az aláírandókat. Ezt kívánja az emberszeretet is; mert ahol a természetes józan észnek, az emberszeretnek és az igazságnak nincs uralma, ott a nyelv- és embergyűlöletnek, a vad indulatnak és az erőszaknak (ököljognak) van a birodalma.

Miért sürget Wells kozmopolitizmust? Mert az a természetes következménye a népek, nemzetek sanyargatásának a sokféle disszonanciának. Aki ennek bekövetkeztét nem akarja meggyorsítani, adja meg a népnek is ami a népé, de minden embernek azt, ami a kié, mert csak akkor lehet azt kívánni: „Adasék meg az Istennek ami az Istené, a királynak ami a királyé, az embernek ami az emberé. Hiszen rövid az élet! A halál sok felét önmagától megváltoztat.

költségeiről, melyeket Németországnak kell teljesen fedezni. — A vámtarifát csak a kereskedelmi szerződések megkötése után hozzák meg. A kormány, a miniszteriumok átszervezése után, hozzá fog látni a gazdasági kérdések megoldásához. A ország gazdaság-politikáját a kereskedelmi miniszterium fogja irányítani. — A központi sajtóiroda felállításáról szóló törvény is alá van írva. A sajtóiroda a miniszterelnökség mellett fog működni. — A kisántant külügyminiszerei a kisántant problémájáról tárgyalt Beográdban. Különösen figyelembe vétetett a gazdasági kisántant programja. Jugoszlávia javaslatot tett a nemzetközi kereskedelmi kamara ülésén, a dunai forgalom megkönnyítésére.

Spanyolország. Az egyetemi kormánybiztos kinevezése ellen az egyetemi tanárok proklamációban közölték, hogy nem hajlandók addig előadásokat tartani, amíg az egyetemeken a mai állapotok fennállanak, az egyetemek autonómiáját vissza nem állítják.

Olaszország. A király megnyitotta a testületi törvényhozás ülését a trónbeszéddel. Új feladat a fasiszta állam alkotmányos rendjének kiépítése. Főgond lesz, a termelés fejlesztése. A leszerelést sikertelennek minősíti. A kormány azon lesz, hogy minden néppel szemben konkrét loyális és barátságos legyen, mihelyt Olaszország törvényes érdekeit konkrétan és loyálisan elismerik.

Mexikói felkelés megszűnése közelebb áll, a lázadó tábornokok amerikai területre szöktek. Az elnök hajlandó tárgyalni a kapitulációról, de a felkelők vezéreit hadi törvényszék elé állítja.

Tavaszi Élet.

Tavaszi fuvalma leng a halmokon
Tavaszi derűje mossa homlokom
Tavasznak sejtelmétől zsong a föld
S az én lelke is újra szárnyat ölt

Hol annyi élet titka szendereg
Kikél porából a virág sereg
Sötét s zöld lomb árnya közt dal fakad
A bűnnek s bánatnak magva szakad

Uj élet támad a kihült helyén
Uj hittel ébred a félénk remény
S hogy nem fog-e majd megcsalatkosni
Isten tudná azt csak megmondani.

Biztass csak te ó édes kikelet
Hozz uj reményt a régiék felett.
Szívem számot már sokra ugysem tart
Hozz nekem is hozz egy-két árva dalt.

SARDI GYULA.

— N. M. —

M. szobotai kereskedelmi egyesület közgyűlése.

1929. április 21. d. u. 1 órakor tartotta meg Cseh elnöke alatt VIII. évi rendes közgyűlést a m. szobotai kereskedelmi egyesület (trg. gremij). A közgyűlésen melyen vagy 50 tag vett részt, a kereskedelmi egyesületek Ijubljani szövetségének titkára Podgoršek is részt vett. A szövetségi titkár és Cseh elnöki jelentése, nemkülömben pénztári jelentés 124 ezer dináros vagyongimutatása és közel 4500 iktatási számnak elintézése mindarról tanuskozik, hogy a szervezet jó kezekbe van bízva. Legalább is arra vall az a munkálkodási jelentése az egyesületnek, mely nemcsak a szorosán vett kereskedelmi érdeket, hanem Prekmurje közérdekét is szolgálta (mint pl. vasut, telefon, autó közlekedés stb.)

Az egyesület 526 tagot számlál a költségvetését az 1929. évre 38 ezer 540 dinárban hagyta jóvá a közgyűlés. — Birósági választmányba az elhált Fürst helyébe Siftár Lajos nagykereskedő, helyettesül Hahn Izidor, számvizsgáló bizottságba Kohn S. helyébe Golob L. morácsi keresk. választották meg. — Elhatározottak, hogy az árdrágítási törvény eltörlése iránt az elnökség tegyen lépéseket. Végén az elnök jelentést tesz a vasuti vonalak Hodos és D. Lendaván való megnyitását illetőleg. Megemlíti azt a szándékát, hogy az ügyben küldöttséget menesztenek a vasutügyi miniszterhez, melynek költségeik a közgyűlés jóváhagyja. Kívánatos azonban az volna, hogy a községek is csatlakozzanak ehhez az akcióhoz. — F. év május 26. és 27.-én a Ijubljani szövetség M. Szobotában tartja évi rend. közgyűlést 3 órakor a jól sikerült gyűlés végetért.

Óhozzá.

Álmodom egy tündéralmot,
Földöntúli boldogságot,
Szomjú vágyam a nyoszolyán,
Édes remény dalos dajkán.

Álom, álom, égi álom . . .
Gyertyák égnek az oltáron,
Előtte mi ketten állunk
S többé soha el nem válunk.

Álom, álom, tündéralom . . .
Örömköny pereg orcádon,
Szivárványként ragyog benne
Szíved tiszta, hő szerelme.

Álom, álom, lázas álom . . .
Liliomszál fehér ágyon —
Szemed könnyét lecsókolom,
Lásd, milyen a paradicsom.

— JUVENTUS. —

HIREK.

HETI NAPTÁR.

APRILIS (30 nap) 18 hét.

Hó és hét napjal.	Róm. kath.	Protestáns
28 Vas.	F. 3. Jubil.	F. 3. Anz.
29 Hétfő	Péter vt.	Albertina
30 Kedd	Sinneai Kat.	Katalin

MÁJUS (31 n.)

1 Szerda	Fülöp, Jak.	Fülöp
2 Csüt.	Atanáz pk.	Zsigmond
3 Péntek	Szt. ker. felt	Irma
4 Szomb.	Flórián	Flórián

Vásárok:

Április 29. M. Szobota, máj. 1. Draskovec (Muraköz).

Időjárás:

Április vége: hűvös, tiszta idő. Május elseje: derült és meleg.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	250—
>	Rozs	>	250—
>	Zab	>	300—
>	Kukorica	>	250—800
>	Köles	>	220—
>	Hajdina	>	220—
100 kg.	Széna	Din.	140—180
>	Bab cseres.	>	700—900
>	Bab vegyes	>	500—
>	Krumpli	>	150—200
>	Lenmag	>	600—
>	Lóhermag	>	2400—
1 kg.	III.	II.	I. prima
Bika	7—	8—	8-50 9—
Üsző	7—	7-50	8— 8-50
Tehén	3—	3-50	4-50 6—
Borjú	—	—	12— 12-50
Sertés	—	—	15— 15-50

Zsir I-a 29— 30—
Vaj 35— 40—
Szalonna 28— 25—
Tojás 1 drb. 0-875—

Valuta.

Zürichben 100 Din = 9.125 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5620 Din.-t
100 Pesoért (Urug.) > > 4900 >
100 Márkért adnak itt 1320 Din.-t
100 Frankért (Páris) > > 215 >
100 Pengőért > > 990 >
100 Schil. (Bécs) > > 798 >
100 Cseh kor. > > 168 Din.-t.

— Helyreigazítás. A múlt heti számban a murszka szobotai vásár tévesen lett kijegyezve. Ugyanis a vásár csak ezen a héten hétfőn 29.-én lesz megtartva. Érdekes, hogy ilyen csekélység, ami a mindennapi életben közönyös, mennyire felfújható. Állítólag még olyan helyről származók (Ormož, Prelog stb.) is érdeklődtek a vásár napja felől, akiknek és ahova a „Muravidék“ el sem jut. A vásárosok, kereskedők jobban tudják a vásárok napjait, mint bárki más. Ezt a hibát egy élelmes vállalkozó a jövőben trükk-ként fogja felhasználni, mert e téves kiírás miatt soha nem látott érdeklődés keletkezett a 29.-i vásár iránt. Aki 22.-én itt volt, jót mulatott, jöjjön el 29.-én újból; aki nem volt itt, nó az meg annál inkább jöjjön, mert minden bizonnyal még jobban fog szórakozni és bevásárolni, mintha 22.-én jött volna. Lássuk kedves olvasó, mennyi hű-hő semmiért: Csak egy országos vásárt tart Murszka Szobota 29.-én, ennyi az egész. Egy percig se tessék azt hinni, hogy mi ezt reklám céljából, szándékosan csináltuk így! mert hiába való fáradozás a reklám, ha nincsen pénz.

— Betörés. E hó 15—16.-án éjjel a murszka szobotai poglavárság irodájába (a földszinten)

ismeretlen úton-módon az asztal fiókjából pénzt és különféle belyeget elloptak és az ablakon át eltávoztak. Hat borejci cigányra esett a gyanu, mert náluk egy feszítő vasat talált a csendőrség. Semmiféle biztos adat nincsen sem arról, hogy ki hatolt be az irodába, de még arra nézve sincsen, hogy hogyan jutott be oda. A kár meghaladja a kétezer dinárt.

— Baleset. Vukán kupsinci lakos Titán iskolai igazgatónál fát vágott, de oly szerencsétlenül, hogy bal keze két ujját is bevágta a fejsze.

— A „Muravidék“ április 14.-i számában jóhiszeműleg közöltük, hogy a salovci-i határban egy kosárban egy élő gyermeket találtak. Most tudtam meg a leg-hitelesebb forrásból, hogy a hír nem felel meg a valóságnak, amelyért a hiradónk két-három napig ülhetne, mert valótlanúságot közöltetett le. Egy itteni úr jószágának köszönhető, hogy e hamis hírből komolyabb baj nem történt. Óvva figyelmeztetem a híreket szolgáló urakat, hogy csakis olyan híreket küldjenek, amelyeknek valóságáról személyesen meggyőződtek. Avagy úgy írják le, hogy kutatni lehessen a hamis hír készítője után.

— Tűz. Vuca Gomilán rendszeren ha multság van, még eddig ki nem nyomozott egyén azzal szórakozik, hogy egy-egy szemügyre vett gazda kazlát vagy gazdasági épületét felgyújtja. Az elmúlt vasárnap is ily vesztélyes tréfával zavarta meg éjféltájban a multságot, minek pár ezer dinár volt az ára a multság megzavarása. Talán csak sikerül egyszer majd nyomára jönni ennek a különcnek a az összes eddigi ily károkat rajta bevasalni.

— Biciklilopások már napirenden vannak, azért legyünk óvatosak. Az elmúlt héten M. Szobotában három biciklit is loptak, tettesek nyomára eddig nem jöttek.

Leányt egy leányért.

— Novella. —

Irtá: GÁLOSSY JÓZSEF.

(Folytatás.)

A leány eddig egy szép világban él a gondolataival és úgy képzelte, hogy abban a szép világban ott kell lenni Halász Imrének is. E hangok hallatára úgy érezte most, mintha hideg jégszilánkok érintették volna bensőjét.

— Elmensz, Imre? Hát itt nem érzed jól magadat?

— Nem azért, Anasztázia: hiszen ezek a napok kedves, feledhetetlen emlékként maradnak meg a szívemben, de . . . de Anasztázia . . . lehet, hogy engem is úgy vár valaki ott a Tisza partján, mint ahogy te itt vársz valakire . . .

A leány még szomorubb lett. Szólni akart, azt akarta mondani: nincsen nekem senkim a világon, akire várnék, te kivéve. De nem tudott mondani semmit. Fülében csengett még az a pár szó: „engem is úgy vár valaki“ . . . és olyan sok fájdalmat okozott ez neki . . .

Sirt, nagyon sirt . . .

A fogoly szótlanul, sokáig nézte és úgy sajnálta, olyan drága volt neki ez a leány . . . Magához ölelte őt az érzés szenvedélyes viharával és sokáig nem engedte el. És a könnyek, melyek ezután folytak végig Anasztázia kedves szép arcán, olyan boldog könnyek voltak azok . . .

Anasztázia másnap megkérdezte:

— Hát elmensz, Imre?

Imre mosolyogva felelt:

— Ha a te szép szemeid vissza nem tartanának, régen elmentem volna.

— Hát a levelet még most sem kérdezed meg?

— Ha nem egy kedves titkod az neked, Anasztázia, akkor úgyis megmondod.

— Nem is kedves, nem is titok az Imre . . . Egy levél . . . mely bár a többivel együtt elveszett volna . . . itt van, olvasd.

Imre elvette, de vissza adta.

— Nem ismerem a ciril írást, — mondta.

— Akkor hát mindent elmondok, — szölt Anasztázia. — Ivánovics Alekszej az, a Szergejnek jóbarátja volt . . . Most altiszt egy saratovi bolsevik ezredben és onnan írta a levelet. Én soha-hase szerettem, de ő mégis erőszakkal el akar engem venni. Sokszor eljött ide

és ha mást nem is tudott mondani, azt mindig elmondta, hogy én vagyok a legszebb leány a Volga partján. De ő csúnya, mint egy medve és én nem tudom szeretni. Mindig fenyeget, most is írja, hogyha másé leszek, megöl. — Pedig úgy-e Imre, miért legyek a felesége, ha nem tudom őt szeretni?

— Persze, hogy miért? . . . Hiszen sok szép legény van itt a Volga partján. Bizonyosan van is valaki, akit szeretsz . . .

A leány kicsit szemérmesen nézett a fogolyra, azután mondta:

— Van, van . . . van egy . . . Csak az az egy talán nem szeret engem . . .

Most mind a két-karjával átszorította a fogoly nyakát úgy, hogy az ne nézhessen az ő lángoló arcába . . .

Olyan szép volt itt a Volga partján, szép, mintha akár a Tisza mellett lett volna.

Imre sokat beszélt Anasztáziának a Tiszáról, a népekről, a szokásokról, az egi hegyek vidám szüretéről és minden szépről, ami a Kárpátok alján megtörtént . . .

Anasztázia csodálattal hallgatta.

— A te hazádban sokkal szebb lehet, mint a mienkben, mondta.

— Szebb, szebb, Anasztázia! Hát-ha mindent el lehetne beszélni, akkor tudnád csak! . . .

De most szép volt a Volga partján is, ahol a boldogság csendben megszállott . . .

5.

Ivánovics Alekszej megint levelet küldött. Azt írta, hogy két hét múlva kap szabadságot és megjön. Akkorra Anasztáziának biztos választ kell adnia. Figyelmeztette Anasztáziát, hogy válaszával úgy készüljön el, hogy az élete fölött határoz ezzel . . .

— Nem félsz tőle, Anasztázia? — kérdezte Imre.

— Nem nagyon, mert ő még jobban fél a halászegényektől, kik egyszer már majdnem belefojtották a Volgába . . .

— Énrám is heraguszna, úgy-e?

— Talán nem, hiszen te a rokonom vagy. Csak Ivánovics . . . ha mégis eljön . . .

— Féltessz tőle?

— Ha itt talál . . . ki tudja? . . .

— Ne féltessz tőle. Mert ha ő — mint mondtad, — olyan is mint egy medve, én a magyar vöröserdőg vagyok, ki meg olyan, mint egy oroszlan . . .

(Folyt. köv.)

ORSZÁG-VILÁG.

— A montreali jugoszláv konzulátustól leirat érkezett, melyben felhívja a lakosságot, hogy ne üljenek fel egyes kivándorlási ügynökök ígéreteinek és ne menjen senki sem Kanadába, mert ott semmi munkaalkalom nincsen. A jugoszláviai kivándorlók nem bírnak Kanadában elhelyezkedni és legjobb esetben földmunkások lehetnek nagyon csekély fizetéssel. A kivándorlók minden vagyონukat felélik és végül elkeseredésükben bányákba mennek dolgozni, ahol viszont egészségüket teszik tönkre. Ezekután lerongyolódva, betegesen, pénz nélkül kerülnek az utcára és anyagi lehetőségek hiányában még attól is meg vannak fosztva, hogy visszajöhessenek hazájukba.

— Rétkiszáritás. 60.000 hektár termőföld szabadul fel a pancsevői rétkiszáritással, mellyel egy francia társaságot bízták meg, aki a kétszázötvenmillió költséget előlegezi. Az állam a kölcsönt 30 év alatt, hat és háromnegyedes kamattal visszafizeti.

— A zágrebi kivándorlási komeszariátus értesítést kapott az ausztráliai konzulátustól, mely szerint a július elsejével kezdődő kivándorlási évben 428 jugoszláv állampolgár vándorolhat Ausztráliába. Minden bevándorlónak bizonyítani kell, hogy legalább tízezer dinárral rendelkezik.

— Borisz bolgár király ellen merényletet terveztek, amennyiben a király udvari vonatának egyik kocsijában az ülések alatt elrejtve bombákat találtak, amelyeket valószínűleg akkor akartak ismeretlen tettesek felrobbantani, amikor a király visszatér külföldi útjáról.

— Ősszel francia községben különös öngyilkosságot kísérelt meg egy életűnt munkás, aki a világháborúban egy kis kaliberű ágyut szerzett. A múlt héten csütörtökön a háza udvarán felállította az ágyut, megtöltötte és az ágyu csöve elé állva megrántotta a gyutacsot. Az ágyu elsült, a golyó azonban csak horzsolta a munkás vállát, nagyobb sebet nem ejtett.

— Betemette a hó Tuba Smiljka süket-néma pásztorlányt, aki néhány héttel ezelőtt egy hideg napon kiment Podgrajci község erdőjébe. Annak idején kutattak az eltűnt fiatal lány után, de eredménytelenül; most azonban az erdei munkások egy hókupac alatt megtalálták a már oszlásnak indult holttestét. A szerencsétlen leányt valószínűleg hófuvás temette el.

— Halálos motorkerékpárverseny Budapest és Debrecen között. A két város között motorkerékpárversenyt rendeztek vasárnap délelőtt. Szent Lőrincnél Frankl János székesfehérvári és Dormann Árpád kispesti versenyző kerékpárjai összeütköztek, a két versenyzőt eszméletlenül szállították kórházba, ahol mindketten meghaltak.

— A Meteorológiai Intézet jelentései szerint egyelőre még esős és változékony idő várható, élénk északi északkeleti szelekkel, és erős hűsüléssel. Egy két nap múlva még éjjeli fagyokra is számíthatunk.

— A kisebbségi nyelv szabad használatát sürgeti Romániában Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő. Ezen felszólalással kapcsolatban a román nemzeti parasztpárt lapja, a Dimineata az alábbiakat írja: Amennyire igaz, hogy az állam nyelve nem lehet más, mint a román, ép úgy igaz, hogy a jog szelleme megkívánja a kisebbségi nyelvek használatát azokon a területeken, ahol a kisebbségek túlnyomó számban vannak. Így volt a magyarok alatt is. — A román magyarpárti lapja az erdélyi magyarság körében nagy meglepetést keltett.

— Bécsben a külváros egyik bérházában egy szegényes lakásban halva találták Geschwendler kereskedelmi alkalmazottat és Rössel Vilma nevű barátnőjét. A szerelmesek közös elhatározással keresték a halált úgy, hogy este kinyitották a lakásban a gázcsapot és a világítógáz megmérgezte őket. A kettős öngyilkosságnak még több áldozata is van. A vékony falakon és réseken keresztül a gáz beszűrődött a szomszédos lakásokba és az ott lakók is súlyos mérgezési tünetekkel kerültek a kórházba.

— Segrave angol őrnagy a gyorsasági világrekordot elérte. A múlt héten hazatérése után nagy ünneplésben volt része. Az új autótípus felvirágozott modelljét két diszruhás fiú egy nagy üveglapon tartotta a szónok és az ünneplés között. A számos és gyors közlekedési eszköz összébb hozza az embereket és a szíveket.

— Majna-Frankfurtban a napokban letartóztatott egy Hartung Károly nevű szélhámost. Hartung mindenütt mint Vilmos excsászár második feleségének magántitkára szerepelt és Vilmos excsászár törvénytelen fiának adta ki magát. Így bizalmat elvesztett magáról és több városban nagyobb összegeket csalt ki különböző kereskedőtől. Legutóbb Berlinben szélhámoskodott, ahol azonban rajtavesztett. Érdekes, hogy még a rendőrségen is Vilmos császár fiának mondja magát, amely állítását állítólag bizonyítani is tudja.

FALUSI ÉLET

Husos vagy nem husos székelykáposzta.

Furcsa eset történt f. év febr. havában egy bálon; úgy éjfél táján lehetett midőn a vendégek már elmentek egy pár jó étvágyu gyerek megpillantotta a konyhán, hogy tényleg sok székelykáposzta maradvány van, annyi, hogy minden tűzoltóra duplaadag juthat. Közben szól a vendéglős: »Sok székelykáposzta maradt«. Szintén odaszól a jóétvágyu pénztárnok: »Micsoda? hiszen sokan vagyunk tűzoltók majd elfogyasztjuk.«

»Na«, mondja a vendéglős »oda ajándékozom a tűzoltóknak, csak fogyasszák el, mindenkire duplán is jut, mert van elég.« Az adomány csak hamar közhírré lett, amely mégjobban előkészítette a fiuk étvágyát annyira, hogy alig várták az előre ígért lakomát. Na és uramfia mi történt? Az, hogy egyharmadrész tűzoltónak nem került a lakomából. Hát a dolog úgy történt, hogy a nagy gyomruak nekirohantak párosával az evésnek, a rendes gyomruak bizván a dupla adagban nem hamarkodtak és így a monda szerint csak a leve maradt, de még a levéből sem jutott. Hogy erre mekkora zavar támadt, az valami borzasztóság Emiatt az egész egylet majdnem teljesen fölbomlott, s a később rendezett békeközygyűlésen kérdés fakadt vajjon volt-e benne hus vagy nem volt? A többség úgy döntött, hogy igen is volt benne hus, a székelykáposzta helyesen volt elkészítve, csak hogy egyesek jobban szerették a husát mint a káposztáját. Egyre hallatszanak a fölkiáltások, hiszen a káposztájából sem került, egyeseknek de még a levéből sem. Erre odaszól a közgyűlést vezető tájnik: »Na fiuk csak békében legyetek; megkínálva egyeseket egy pár jó szivarral. Nem csoda ha minálunk a jégverte vidéken így történt. Éhesek az emberek, megszűnt a felebaráti szeretet, a jogegyenlőség az igazságosság. X. Y.

Csak titokban.

Csak titokban akartalak szeretni
Kár volt eztet kivilágositani,
Mert immár eljár a világ nagy szája
Azt is mondja ami nincs bizva rája.

Kis koromban már magamnak szántalak
Ej azóta jaj de sokat vártalak,
Most már többé a szívünknek parancsolni nem lehet,

Igy hát babám a számunkra más volna a kikelet,

De most már megvalósulhat, az igazi álomom

Szüret után kis angyalom te leszel a párom!
M. J.

MEZEI

MUNKÁSOKNAK

tudomásul adom, hogy Beljei vállalatomra ujonan

150 munkásra

van szükségem, akik akarnak jönni,

hétfőn f. hó 29.-én

délutáni vonattal lesz az indulás, jelentkezni lehet NÉMETH MIHÁLY Csentiba, ANDRECS STEFAN Pecsarovci és az indulási napon délután 4 óráig MURSKA-SOBOTAI állomáson.

GÁSPÁR JOSIP
prevzematelj dela
PROSEČKA VAS.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 28. aprila

popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

SVADBENA NOČ

Raskošna filmska atrakcija u 7 činova. U glavnim ulogama: Lily Damita kao kneginja, Harry Liedtke kao knez Keri, Paul Richter kao književnik Sabien Pascal, Ernest Verebes kao kneginjin adjutant.

V NEDELJO 5. maja

L J U B A V

ELIZABETA BERGNER

VSTOPNINA: I. prostor 12 D., II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

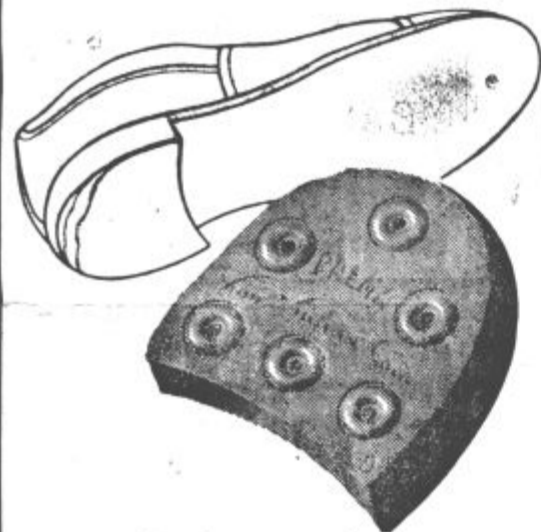
Akumulátorokat töltésre elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

Határozzon önként a

legközelebbi cipőjavításnál!

Nem børsarkot!

Palma sarkot!

Egészség és
takarékoság szempontjából.
Okosság és haladás alapján!

— A napokban hűnyt el Vica biboros áncónai érsek. Halála után vették észre az örökösök, hogy eltűnt a félmillió értékű biborosi aranykereszt, melyet Vica kardinális Kolumbia lakosságától kapott, amikor ott pápai nuncius volt. Az aranykeresztet ritkaság drágakövek díszítik.

— A szerbiai magyar katonasírok rendezésére a magyar kormány Sárközy Dezső belügyminiszteri tanácsost Jugoszláviába küldte. A magyar kormány kiküldötte ezirányban már megtette az intézkedést.

— Amerikában a sajtó erős támadást intézett a kormány ellen, mert az a hír terjedt el, hogy a kormány elismeri az egyházi államot. Az amerikai kormány e hirt most erősen visszautasította.

— A detroit-i repülőtérén két kereskedelmi repülőgép mintegy ezerötyszáz méter magasságban összeütközött és lezuhant. Az egyik pilóta még a repülőtérén meghalt, a másik pilóta is úgy megsérült, hogy felépüléséhez kevés a remény.

GAZDÁLKODÁS.

A cipőtisztogatás.

A tíz év előtti jó időben, amidőn szakértelmemet a köz érdekében tudtam érvényesíteni, mielőtt kenyéremet el nem vették, családomon kívül három embernek tudtam kenyeret adni, akik segítségemre voltak egyszerű házbéli teendők végzésében. Azóta, hogy magamnak kell cipőt tisztogatni, néhány olyan megfigyelést tettem, melyeket érdemesnek vélek közölni annyival is inkább, mert a cipőtisztogatás módját a különféle cipőkrémgyárosok nem közlik eléggé kimerítően a használati utasításaikban.

Még mielőtt abba belekezdének leírom, hogy átmedvesedett cipőben ne járjunk, ezért legalább kétpár cipőt naponként felváltva használjunk különösen azon esetben, ha azok (hiúsághól) kicsire szabattak, avagy ha lábunk izzad. A sarat, az erősen tapadó szarvasmarhabélsárt, ne tessék sárkefével ledörzsölni, mert a kemény homokszemcsék lesmirglizik a cipő finom fénymátrétegét; a kefe elkoptatja a varratokat is, a cipő hamar szétmogy. A lakkcipőket meg egyáltalán nem szabad kefélni! A sárkefe használata helyett, a tapadós sarat tessék roggyal és vízzel lemosni, de ne ledörzsölni. A nedves cipőt, ha egészen megtisztult szárogassuk meg ronggyal, de soha ne tegyük forró kályhára vagy tűzhelyre, mert nem csak a víz szárad ki belőle, hanem az a zsírszerű anyag is, ami a bőrnek a puhaságát adja. Ha ilyen túlerősen kiszáritott cipőt felhúzzunk, a talpa az első néhány lépésre haránt reped. Ajánlatos a cipőket, csizmákat lábformájú fára húzni „sámfázni“, de még akkor, amikor a bőr, a talp stb. kissé nedves. Az ilyen félig nedves sámfázott cipőt, csizmát kenjük be savmentes vázelinnal, vagy tiszta ricinus olajjal és utána egy sima lábszárcsonttal dörzsöljük a bőrt, hogy a bolyhos rész el egymásra szoruljanak s a megduzzadt bőrben levő víz az olajjal összedörzsöltessék. Bőrpuhításra disznósírt használni nem szabad, mert a zsír vékony rétegben hamar avasodik. Az avasodás bomlási termékei hamar elpusztítják a bőrt. Ezután következik a suvixolás boxskatulya nagyságú lószőr kenőkefével, melynek szőrhosszúsága legalább hüvelykujnyi szélességű legyen. Ezzel a nyeles kefével a jó fajtájú lágy cipőkrémet nemcsak rákenjük a bőrre, hanem felmelegedésig, vagy addig dörzsöljük bele a bőr állományába, amíg a krémezett bőr kissé fényesedni nem kezd. Végül fényesítő kefével (melynek lószőrhossza három ujjnyi) nyomás nélkül simára, fényesre keféljük az egész cipőt. »Glanckefe« helyett flánállal is nyomás nélkül fényesre simíthatjuk őket. A sarok és talp közötti bőrt is szintén tessék így kezelni; ellenben a talpat és sarkat tányérba öntött ricinusolajba állítsuk egy két napra, hogy lágy és rugalmas legyen. A lakkcipők leporzásuk után hagymával

bedörzsölnöndők s megszáradás után flánállal fényesítendő. A szarvasbőr cipők meleg vízzel, szappannal lemosandók, megszáradásuk után tiszta fehér ricinus olajjal bekenhetők amíg megpuhulnak, végül durva smirgli papirossal (fehérral, szürkével, pirossal, amilyen színiére van a bőr festve) felborzaljuk a bőrt; a drótkefék (reszelőkefék) is használhatók e célra. A fehér bőrcipők fehér cipőlakkal bekenhetők, amitől kefézés nélkül kifényesednek. Talán felesleges felemlíteni, hogy a fehér, fekete, sárga, vörös stb. krémekhez külön-külön kenőkefe és fényesítőkefe szükséges. — Nemes.

Elfagyott magvak. Kísérletezők megállapították, hogy a tél erős hidege folytán a szemes gabonák csirái megfagytak, miért a csirázási százalékuk a minimálisra szállt, egyben az őrlőgabona is veszített ezáltal úgy minőségre, mint sütőképességére. Ez okozza a búzaár ki nem alakulását is, mert a nagymalmok még egyelőre tartózkodnak a vételtől. A gazdák figyelmeztetettek, hogy tengerimogot mielőtt elvetnék csiráztassák, mert nagyobb részének csirája elfagyott. Gondoskodjanak jó vetőmagról.

KÖZGAZDASÁG.

A legfelsőbb törvényhozó tanács most tárgyalja az utakról szóló törvényjavaslatot. Most lesz rendezve az útfelügyelők és útkapárokról szóló szabályrendelet. Az új törvény újból behozza a kulukot, illetve a kulukmegváltási adót.

Narodna Banka (Nemzeti bank) részvényei a börzén két napon belül 1200 dinárral emelkedtek. Ez a mai kormányzat javára irandó.

A pénzügyi miniszteriumban többféle változtatásokat terveznek a bélyeg és illetéktörvényen. Szó van a különféle adónemek úgymint földadó, járadékadó behajtására vonatkozó utasítások kidolgozásáról is.

A newyorki tőzsdeláz okozza Jugoszláviában a pénzzsűkét. Az amerikai tőzsdén egy hóuap óta egy még amerikai méreteket is felülmúló spekuláció indult meg és ez a spekuláció már-már nemzetközi jellegűt ölt. Ennek a hatalmas üzletnek a lebonyolítására óriási pénzüsszegekre volt szükség. Észak-Amerika lakosságát is magával ragadta ez a spekuláns láz, mert a középosztály kivette bankbetétjeit és a tőzsdéi játékokba fektette, mert számolt'azzal, hogy a tőzsdén nagy nyereséget fog elérni. Az amerikai spekuláció azonban nem elégedett meg a saját tőkájével, hanem mindnagyobb mértékben vett igénybe lombárdkölcsonőket, amelyekért husz százalékot fizetnek, ez oly összeg, amilyen kamatlábat az amerikai pénzpiac eddig nem ismert. Az amerikai lombárdkölcsonkamata me hihetetlen magasságára az európai nagybankok pénzeiket Amerikában helyezik el, hogy tőzsdéken dúló lázból ők is ki vegyék a részüket. Mig 1928.-ban 5.60

millió dollár kölcsön került Európába, most megfordult a helyzet és 1929. januárjában már 47 millió dollár került vissza Amerikába. Emiatt csökkent a mi bankjainknak és pénzügyintézetünknek a külföldi hitele és ennek tulajdonítható az általános pénzhiány, amely helyzet csak akkor javulhat meg, ha a newyorki tőzsdén a viszonyok megváltoznak.

Szerkesztő üzenete.

K. D. Tessék egy kicsit nyugodni, mert túlságosan elhalmoz munkásságával. Más is szóhoz akar jutni. K. urnak szóltam, hogy az elfogyottakat pótolja. Köszönöm eddigi buzgólkodását.

Razglas.

Kmečka hranilnica in posojilnica reg. zadr. z neom. zavezo v Predavovcih sklicuje izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 12. maja 1929. 14 (2 uri popoldan) uri v prostorih našega načelnika gosp. Vlah Franceta v Predavovcih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o poslovanju.
2. Sprememba pravil.
3. Volitev nadaljnih članov v načelstvo.
4. Volitev nadaljnih članov v nadzorstvo.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Olcsón eladó

1 drb. 11-es A hengerek, 1 drb. 12 HP Szivógáz motor generátorral és 1 dr. 6 HP Gőzlokomobil, mind üzemképes állapotban. Üzemben megtekinthető

ČAUK JANEZ
molnárnál

Domajnsvojin, posta Križevci,
Prekmurje.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože
k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Trautmann Franc
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Evangelicsanszke
krsztsanszke
MRTVECSNE
peszmi
DRÜGO VÖDÄNVE
sze dobijo v trgovini s papirji
HAHN Murska Sobota.

ELADÓ

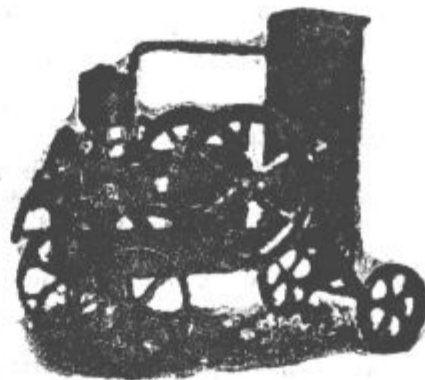
jutányos áron egy **gőz-
cséplőkészlet**, huzatos egy éves, egy vagon napi teljesítménnyel, Clayton & Shuttlenworth. Megtekinthető és kérdezősködni lehet

BAUMEISTER JOS.
MARIBOR
Aleksandrova cesta 20 szám alatt.

Rádiók
Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch
Biciklik
Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók
Nemecz János
vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

A legtokéletesebb és legalkalmasabb

GAZDASÁGI GÉPEKET

motorokat,
cséplőgépeket,
vetőgépeket,
kaszálógépeket,
szántógépeket,
triőröket stb.

a legkedvezőbb árak és feltételek mellett szállít

AGRAR k. d. ZAGREB, Draškovičeva 35.